

Seletuskiri Häädemeeste Vallavolikogu määruse eelnõu nr 6 „Häädemeeste Vallavolikogu 16. oktoobri 2014.a määruse nr 15 „Häädemeeste valla arengukava aastateks 2014-2020 vastuvõtmine“ muutmise“ juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 7, § 37 lõigete 1 ja 2, § 45 lõigete 1 ja 5 ning Häädemeeste Vallavolikogu 13.03.2013 määruse nr 3 “Häädemeeste valla põhimäärus” § 80 lõike 1 ja § 83 lõike 6 alusel.

Seletuskiri on koostatud arengukava muutmise avatud menetluse läbiviimiseks arengukava muudatustega eelnõu tervikteksti selgitamiseks ja erinevuste väljatoomiseks võrreldes kehtiva redaktsiooniga.

2. Eelnõu eesmärk ja sisu

Eelnõu eesmärk on muuta Häädemeeste valla arengukava aastateks 2014-2020 ja võtta see täpsustatud andmetega vastu uues redaktsioonis.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lõike 1 punkti 7 alusel kuulub volikogu ainupädevusse valla või linna arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine ning muutmise.

KOKS § 37 lõike 1 alusel peab vallal ja linnal olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Arengukava koostatakse valla või linna kohta ja selles esitatakse vähemalt:

- 1) majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalised suundumused ja vajadused;
- 2) probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüs tegevusvaldkondade lõikes;
- 3) tegevusvaldkondade strateegilised eesmärgid koos taotletava mõjuga arengukava perioodi lõpuni;
- 4) strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused arengukava perioodi lõpuni (KOKS § 37 lg 2 ja Häädemeeste valla põhimääruse § 80 lg 1).

Häädemeeste valla põhimääruse § 83 alusel arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu koostab vallavalitsus ning esitab vastuvõtmiseks vallavolikogule. Arengukava ja eelarvestrateegia peavad hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Vallavalitsus korraldab avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamise arengukava ja eelarvestrateegia koostamisse. Teade arengukava või selle muutmise eelnõu avalikustamise kohta avaldatakse valla veebilehel. Vallavalitsus avalikustab arengukava ja eelarvestrateegia eelnõu valla veebilehel vähemalt kaheks nädalaks.

Vallavolikogu kinnitab arengukava ja eelarvestrateegia määrusega hiljemalt eelarveaastale eelneva aasta 15. oktoobriks. Arengukava ja eelarvestrateegia peavad olema vastu võetud enne eelseisva aasta eelarve vastuvõtmist.

Arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava ja eelarvestrateegia menetlemise kohta avaldatakse valla veebilehel seitsme tööpäeva jooksul arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmisest arvates.

Häädemeeste valla arengukava koostamist ja menetlemist reguleerib Häädemeeste Vallavalitsuse 22.09.2015.a määrus nr 2 „Häädemeeste valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamise ja menetlemise kord“.

Vallavalitsus teeb eelnõu esitajana ettepaneku kinnitada valla arengukava uues redaktsioonis, millesse on võrreldes kehtiva, 15.10.2015. a kinnitatud versiooniga tehtud muudatusi eelkõige statistika ja olukorra kirjelduse osas; strateegiliste eesmärkide ja investeringute prioriteetide osas muudatusettepanekuid ei esitata ning tegevuskavas on peamiseks muudatuseks tegevuste ajakava ajakohastamine ning teadaolevate vajalike investeringusummade korrigeerimine. Tegevuskavast on välja jäetud jooksvateks tegevusteks vajalikud väikesummad, mis sisalduvad vallaeelarve kuludes.

Avatud menetluse käigus avalikustas vallavalitsus arengukava muutmise eelnõu koos seletuskirjaga valla kodulehel ajavahemikul 6.-23. mai 2016. Lisatud oli väljavõtte valla 2015. aasta majandusaasta aruandest arengukava tegevuste osas. Avalikustamise käigus oli kõigil võimalus esitada ettepanekuid eelnõu muutmiseks ja täiendamiseks valla e-posti aadressil. Avalikustamise järel toimus eelnõu avalik arutelu.

Eelnõu koostaja juhib tähelepanu olulistele, nii üldisemat laadi kui konkreetsetele muudatusettepanekutele, mis viidi eelnõusse sisse **I lugemiseks (kinnitati juunikuu istungil)**:

1. Arengukava ajaliseks ulatuseks on aastad 2016 – 2020, mida kasutatakse läbivalt kogu muudetud tekstis. Pealkiri muudetakse vastavalt: Häädemeeste valla arengukava aastateks 2016-2020.
  2. Sissejuhatusse on lisatud lõigud haldusreformi mõjust ja 2016. a muudatuste menetlemisest;
  3. Hetkeolukorra analüüsis peatükis 1 alajaotustes 1.1 - 1.4 on lisatud uuemaid andmeid rahvastiku kohta, täpsustatud maavarade kasutamise andmeid, kirjeldatud seoseid maakondlike planeeringutega, nimetatud võimalusi projektitaotlusteks perioodi jooksul.
  4. Hariduse alajaotuses 1.5.1. hetkeolukorra analüüsis on täiendatud tabeleid laste ja õpilaste arvu osas, täpsustatud hariduse rahastamise ja tugiteenuste olukorda ja analüüsis on täiendatud väljakutsete osa.
  5. Kultuuri alajaotuses 1.5.2. on välja toodud raamatukogude üheks vallavalitsuse hallatavaks asutuseks liitmise teema, sealhulgas viimased tegevusnäitajad ja uue struktuuri kirjeldus.
  6. Alajaotuses 1.5.4 Sport ja kehakultuur on märgitud spordiklubi Kajak tegevuse lõpetamine.
  7. Alajaotuses 1.5.5. Kodanikuühiskond on ajakohastatud registreeritud ühenduste arvulised näitajad ja tavaliste MTÜde nimekiri ning täpsustatud POLi liikmelisus.
  8. Sotsiaalvaldkonna kirjelduses alapeatükis 1.6 on täiendatud statistika osa.
  9. Majanduse peatükis on alajaotuses 1.7.1. Ettevõtlus ajakohastatud registreeritud ettevõtete arvulised näitajad ning jaotuses 1.7.2. täiendatud andmeid Töötukassa viimaste andmetega.
  10. Alapeatükis 1.8 on täpsustatud teede olukorda ning lisatud teave keskkooli katlamaja osas.
  11. Alapeatükis 1.9 Turvalisus on ajakohastatud politseistruktuuri kirjeldust.
  12. Olukorra kirjelduse peatükis on läbivalt sõnastuslikke täpsustusi ning jäetud välja või täpsustatud olukorda juhtudel, kui peale arengukava kehtiva redaktsiooni kinnitamise on toimunud vastavad tegevused ja olukord on paranenud või probleem lahenenud.
2. peatükis Häädemeeste valla hetkeolukorra koondhinnang, 3. peatükis Visioon ja strateegilised eesmärgid ja 4. peatükis Prioriteetsed investeringud muudatusettepanekuid ei tehta, kuna hetkeolukorras ei ole toimunud olulisi põhimõttelisi muutusi, mis selliseid muudatusi põhjustaksid.

5. peatükis Arengukava seire ja muutmise kord on mainitud arengukava strateegiliste eesmärkide poole liikumise käsitlust ning toodud viide arengukava menetluskorrale.

6. peatükis Tegevuskava muudetakse ajalist ulatust aastateks 2016-2020. Samuti muudetakse tegevuskava tabelis maksumuste jaotust aastati: 2016, 2017, 2018-2020.

Maksumuste tabelist jäetakse muudatusettepanekuga välja väikesed summad, mis on eelarvesse planeeritavad asutuste igapäevakulude hulgas. Arvude asemele on märgitud +, mis tähistab tegevuse toimumist.

1.6.1. Huviringide toetamine on lisatud rahastajana kultuuriministeerium.

1.9.1. Tugispetsialisti teenuse ellurakendamine on lisatud summa 7500 aastateks 2018-2020;

2.1.1 ÜVK rekonstrueerimise osas on korrigeeritud summasid lisandunud andmete alusel.

2.1.3. selles punktis ja edaspidi tegevuskavas on kergliiklus- ja kõnniteede tegevuse kirjeldusele lisatud mõistena jalg- ja jalgrattatee, mis on kasutusel erialases dokumentatsioonis ning toetusprogrammide kirjeldustes ning planeeringutes. Vastavates summas on tehtud korrektiivid, arvestades ka projekteerimise vajadust.

2.1.7 Osalemine hajaasustuse programmides on korrigeeritud summasid – 2016 € 80 000 seoses kahe perioodi taotluste väljamaksete kokkulangemisega (arvestatud vallaeelarves ja lisaelarve eelnõus)

2.7.2, 3.1.2, 3.2.1 ja 3.8.1 – lisatud on KOV finantseerimisallikana

4.1.3 Kiirabiteenuse pakkumise toetamine on lisatud SA Pärnu Haigla kui kiirabibrigaadi kohalolu korraldaja

Lisatud on p. 4.2.5 Koduhooldustöötaja töölevõtmine, mis on seotud olemasoleva vajadusega ning kalkuleeritud ametikoha personalikuluga üheks aastaks. Summad 9000 € ja 27000 € vastavalt perioodile.

5.1.1 Kabli seltsimaja renoveerimise maksumus 300000 € on jagatud aastate peale arvestades ka LEADER-programmi taotlusvoorude aega ja maksimaalseid toetussummasid.

5.1.2 Treimani rahvamaja renoveerimine on lisatud summa 6000 € 2016. aastasse (võimalik omaosalus saali renoveerimisel) ja lisatud eeldatav summa 300 000 € kogu maja rekonstrueerimise esmaseks vajaduseks.

5.5.1 Põhja-Liivimaa festivali toetamine – maksumuse osas on silmas peetud nii 2016. aastal vallaeelarvesse planeeritud summat kui aastal 2017 tekkivat suuremat toetusvõimalust Liivi Lahe Kalanduskogu kaudu. Samuti eeldatakse vallapoolse toetuse jätkumist edaspidi (1400 € festivali kohta).

5.5.2 Päikeseloojangu festivali korraldamise toetamine – lisatud on maksumused 1500 € igal aastal

Lisatud on + tegevuse toimumise tähistamiseks (ei ole teada või vajalik rahastamine) järgmistele tegevuskava ridadele: 1.1.1, 1.6.2, 4.6.1, 5.2.1, 5.2.2.,

Seletuskirja koostamisel on kasutatud arengukava muudatuste tööversiooni, milles on välja toodud muudatused, väljajätmised ja lisatud andmed. Tööversiooniga on võimalik tutvuda vallavalitsuses.

Avalikustamise ja avaliku arutelu tulemusena on eelnõusse sisse viidud muudatusettepanekud:

1. Tegevuskava p. 5.1.2 välja jätta summa 6000 ja asendada see märgiga „+“, sest konkreetne vajadus ei ole siiski veel selge.
2. Täiendada hooldekodu osas asjakohaseid punkte sõnaga „juurdeehitus“ vastavas kontekstis: olukorra kirjelduses p. 1.6, prioriteetsete investeeringuobjektide loetelus ja tegevuskavas p. 4.6.1.
3. Täiendada tegevuskavas p. 5.6 ja sõnastada see järgmiselt: Vana Tallinn-Riia maantee kõrvale on rajatud kergliiklustee Iklast Rannametsani.
4. Täiendada tegevuskavas p. 5.5 ja sõnastada see järgmiselt: Toetatakse vallas traditsioonilisi kultuuri- ja spordisündmusi.
5. Lisada punkt 5.5.4 Toetatakse Luitejooksu läbiviimist, aastane summa 1000 eurot, rahastaja ja teostaja KOV.

Ettepanekud vallavalitsuselt (9.08.2016 istungil) arengukava eelnõu täpsustamiseks ja muutmiseks II lugemisel ja vastuvõtmisel vallavolikogu septembrikuu istungil

Muudatusettepanekud hõlmavad peamiselt arengukavaliste tegevustega seotud rahasummade täpsustamist või lisamist, kuna teatud tegevuste osas on saadud lisateavet või on hinnatud eeldatavaid maksumusi. Täpsustatud on prioriteetsete investeeringute ÜVK osa biopuhastite rekonstrueerimise vajaduse väljatoomisega. Arengukava tegevuskava on otseselt või kaudselt seotud ka ühinemisläbirääkimiste ja koostatava ühinemislepingu investeeringute kavaga, mille ettevalmistamisel tuleb kasutada realistlikke hinnangulisi summasid.

Olukorra kirjeldusse lisada:

P. 1.3.1. lõppu: Ühiskanalisatsiooni heitvee biopuhastite (Häädemeeste alevikus, Treimani ja Kabli külades) seisund on halvenemas ning vajalik on nende rekonstrueerimine lähiajal, et vältida heitvee puhastustaseme langust.

PTK 4 Prioriteetsed investeeringud punkti 3 täiendatakse:

Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitorustike rekonstrueerimine. Valla ÜVK ehitusprojekt on olemas, vajalik on selle täpsustamine ja muudatuste sisseviimine. Alustatud on rekonstrueerimistöid alevikus ja pumplates. Vajalik on heitvee biopuhastite rekonstrueerimine Häädemeeste alevikus, Kablis ja Treimanis.

TEGEVUSKAVASSE:

1. Lisada tegevuskava punktis 4.6.1 Häädemeeste hooldekodu juurdeehituse ja rekonstrueerimise summa aastaks 2017 – 750 000 €, mis sisaldab juurdeehituse ehitustööd, sisustuse, kogu kompleksi ventilatsiooni ja küttesüsteemi väljaehitamise, olemasoleva hoone renoveerimise ja mõningatele ruumidele uue funktsiooni andmise (aastaks 2017). Eelnõu I lugemisel otsustati lisada summa 20 000 eurot tegevuskava p. 4.6.1 aastal 2016 (hooldekodu projekteerimine).
2. Muuta punktis 2.1.1. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine summasid:
  - 2016 – 110 000
  - 2017 – 194 000
  - 2018-2020 – 300 000
 (2016-2017 viiakse ellu pumplate rekonstrueerimise projekt, kavandatud on biopuhastite rekonstrueerimise projekti elluviimine KIK toetuse abil alates 2018. aastast).
3. Muuta tegevuskava punktis 2.1.6 Jaagupi sadama edasiarendamise investeeringute summasid:
  - 2017 – 125 000
  - 2018 – 120 000
 (olmehoone 100 000, ujuvkaid 20 000, navigatsioonimärgistus 20 000, süvendamine, mõõdistamine 6 000, elektri- ja veevarustuse rajamine 25 000).

Omafinantseering olmehoone osas operaatorilt, teistel KOV 15%.

4. Lisada tegevuskavas punktis 5.2.1 Hädemeeste staadioni rekonstrueerimise summa 250 000 eurot aastatel 2018-2020.
5. Jätta tegevuskavas punktis 5.1.2 Treimani Rahvamaja hoone rekonstrueerimine välja eeldatav summa 6000 eurot aastal 2016 (muudatusettepanek tehti juba I lugemiseks avalikult arutelult).
6. Lisada tegevuskavas punktis 2.4.1 Treimani supelranna arendamise summa 30 000 eurot aastal 2017.
7. Lisada tegevuskavas punktis 6.3.2 Tiheasustusaladel energiasäästliku valgustuse rajamine summa 200 000 aastateks 2018-2020 (ühinemislepingus perioodil kuni 2021).

3. Määruse mõjud

Määruse jõustumisel võetakse vastu arengukava uues redaktsioonis, millega määratakse valla pika- ja lühiajalise arengu eesmärgid ja nende elluviimiseks kavandavad tegevused. Arengukava arvestab tasakaalustatult majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

4. Määruse vastuvõtmine ja jõustumine

Määruse eelnõu on II lugemisel.

KOKS § 45 lõike 1 alusel volikogu ainupädevusse kuuluvaid küsimusi otsustatakse hääletamise teel. Sama paragrahvi lõike 5 alusel on määruse vastuvõtmiseks vajalik volikogu koosseisu häälteenus.

Määrus jõustub üldises korras.

Eelnõu algataja ja koostaja: vallavalitsus

Seletuskirja koostaja: abivallavanem

Kuupäev: 29.08.2016